

KOMPETENTNE URZĘDY

**- SZKOLENIA I DORADZTWO W ZAKRESIE
PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH ORAZ
ZARZĄDZANIA NIERUCHOMOŚCIAMI DLA JST**

MATERIAŁY SZKOLENIOWE



więcej szczegółów:  facebook.com/innowacyjnejst  mtdconsulting.pl/projekty/kompetentneurzedy

Beneficjent

MTDConsulting

Partnerzy



Biuro projektu:

MTD CONSULTING Marcin Król
ul. Naramowicka 154
61-619 Poznań
biuro@mtdconsulting.pl



**Temat 7: Działania windykacyjne i egzekucyjne w obsłudze podatkowej
podatków lokalnych**

Trener: Radosław Szczukowski

Segment 2: Podatki i opłaty lokalne

Wrzesień 2022

Materiały szkoleniowe zostały przygotowane w ramach projektu pn. „Kompetentne Urzędy -szkolenia i doradztwo w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami dla JST”, nr POWR.02.18.00-00-0005/21, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany przez:

BENEFICJENT

MTDConsulting

PARTNERZY



Spis treści

ROZDZIAŁ 1

Zakres przedmiotowy i podmiotowy egzekucji administracyjnej.....1

ROZDZIAŁ 2

Zasady w postępowaniu egzekucyjnym.....1

ROZDZIAŁ 3

Status prawny wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym.....2

ROZDZIAŁ 4

Czynności podejmowane przed wszczęciem egzekucji.....2

ROZDZIAŁ 5

Przebieg postępowania egzekucyjnego.....2

ROZDZIAŁ 6

Środki egzekucyjne – egzekucja podatków lokalnych.....4

ROZDZIAŁ 7

Środki egzekucji obowiązków niepieniężnych.....5

ROZDZIAŁ 8

Środki zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.....5

ROZDZIAŁ 9

Postępowanie zabezpieczające.....6

ROZDZIAŁ 10

Rola wierzyciela w postępowaniu windykacyjnym, egzekucyjnym i upadłości.7

ROZDZIAŁ 11

Odpowiedzialność solidarna osób trzecich i spadkobierców w podatkach.....12
lokalnych

ROZDZIAŁ 12

Przedawnienie zobowiązań z tytułu podatków i opłat lokalnych.....15

ROZDZIAŁ 13

Pomoc publiczna w prawie podatkowym.....16



ROZDZIAŁ 1. Zakres przedmiotowy i podmiotowy egzekucji administracyjnej

- **Podatki i opłaty lokalne jako przedmiot egzekucji administracyjnej**

Art. 2 § 1 pkt 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Egzekucji administracyjnej podlegają:

podatki, opłaty i inne należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa

- **Zakres podmiotowy**

Podmioty i uczestnicy postępowania egzekucyjnego

Organ egzekucyjny - art. 1a pkt 7 upea

Wierzyciel - art. 1a pkt 13 upea

Zobowiązany - art. 1a pkt 20 upea

Osoba trzecia - art. 5 § 1 pkt 2; art. 6 § 1a; art. 38 upea

Dłużnik zajętej wierzytelności - art. 1a pkt 3 upea

Organ rekwizycyjny - art. 1a pkt 7 upea w zw. z art. 31 upea

Prokurator - art. 182 kpa w zw. z art. 18 upea

ROZDZIAŁ 2. Zasady w postępowaniu egzekucyjnym

- Zasada obligatoryjnego podejmowania egzekucji (art. 6 § 1 upea)
- Zasada legalności (art. 7 upea)
- Zasada celowości i stosowania środka egzekucyjnego najmniej uciążliwego dla zobowiązanego (art. 7 pkt 2 upea)
- Zasada niezbędności (art. 7 § 3 upea)
- Zasada zagrożenia - upomnienie (art. 15 upea)
- Zasada poszanowania minimum egzystencji (art. 8 – 10 upea)
 - Wyłączenia z egzekucji (art. 8 upea)
 - Rolnicze wyłączenia z egzekucji (art. 8a upea)
- Zasada prawdy obiektywnej (art. 7 kpa)



ROZDZIAŁ 3. Status prawny wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym

Definicja ustawowa wierzyciela wyrażona jest w art. 1a pkt 13 upea

Wierzycielem jest podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym

- właściwy do orzekania organ pierwszej instancji – dla obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego jako wierzyciel należności z tytułu opłat i podatków lokalnych
- wójt (burmistrz, prezydent miasta) jako organ podatkowy właściwy w sprawach podatków i opłat lokalnych, podatku rolnego i podatku leśnego

ROZDZIAŁ 4. Czynności podejmowane przed wszczęciem egzekucji

Art. 15 § 1 upea – zasada obowiązku doręczenia zobowiązanemu pisemnego upomnienia

Warunki wszczęcia egzekucji bez uprzedniego doręczenia upomnienia:

- należności pieniężne, których obowiązek uiszczenia powstaje z mocy prawa,
- ostateczne orzeczenie (np. decyzja) dotycząca tych należności,
- wysokość należności została określona w orzeczeniu.

ROZDZIAŁ 5. Przebieg postępowania egzekucyjnego

Właściwość miejscowa organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z praw majątkowych lub ruchomości

- według miejsca zamieszkania/siedziby zobowiązanego

Właściwość miejscową organu egzekucyjnego w egzekucji należności pieniężnych z nieruchomości

- według miejsca położenia nieruchomości



Wszczęcie postępowania egzekucyjnego a wszczęcie egzekucji administracyjnej

- wszczęcie postępowania egzekucyjnego następuje z chwilą (art. 26 § 3a upea):
 - doręczenia wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej i tytułu wykonawczego organowi egzekucyjnemu, jeżeli wierzyciel nie jest jednocześnie organem egzekucyjnym,
 - nadania tytułowi wykonawczemu klauzuli o skierowaniu tego tytułu do egzekucji administracyjnej, jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym,
 - wystawienia tytułu wykonawczego w przypadku przekształcenia zajęcia zabezpieczającego w zajęcie egzekucyjne.
- wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą (art. 26 § 5 upea):
 - doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego,
 - doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręczeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego,
 - podpisania protokołu zajęcia ruchomości przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny, jeżeli to podpisanie nastąpiło przed doręczeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego,
 - wpisu w księdze wieczystej o wszczęciu egzekucji z nieruchomości lub złożenia wniosku o wpis o wszczęciu egzekucji z nieruchomości do zbioru dokumentów, jeżeli ten wpis lub to złożenie nastąpiło przed doręczeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.

Podstawy prowadzenia egzekucji

- tytuł wykonawczy (art. 27 upea)
- dalszy tytuł wykonawczy (art. 26c upea)
- kolejny tytuł wykonawczy (art. 26ca upea)
- zmieniony tytuł wykonawczy (art. 28 upea)



Dopuszczalność egzekucji (art. 29 upea)

- polega na badaniu dopuszczalności egzekucji
- brak podstaw do badania zasadności i wymagalności obowiązku

Nieprzystąpienie do egzekucji (art. 29 § 2 upea)

- niedopuszczalność egzekucji
- brak majątku zobowiązanego
- braki/błędy formalne tytułu wykonawczego

Zlecenie rekwizycyjne (art. 31 upea)

- tożsamość praw i obowiązków organu egzekucyjnego i rekwizycyjnego w zakresie zleconych czynności

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego (art. 56 upea)

- żądanie wierzyciela jako przesłanka zawieszenia postępowania
- postanowienie w sprawie zawieszenia postępowania egzekucyjnego
- skutki zawieszenia postępowania egzekucyjnego

Umorzenie postępowania egzekucyjnego (art. 59 upea)

- żądanie wierzyciela jako przesłanka umorzenia postępowania
- postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego
- umorzenie postępowania z uwagi na bezskuteczność egzekucji
- podjęcie postępowania umorzonego z uwagi na brak majątku obowiązanego

ROZDZIAŁ 6. Środki egzekucyjne – egzekucja podatków lokalnych

Katalog środków egzekucyjnych w egzekucji należności pieniężnej

(art. 1a pkt 12a upea)

Podstawa zastosowania środków egzekucyjnych należności pieniężnych (art. 67

§ 1 upea):

- zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego
- protokół zajęcia prawa majątkowego
- protokół zajęcia i odbioru ruchomości
- protokół odbioru dokumentu



- elementy zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego u dłużnika zajętej wierzytelności (art. 67 § 2 upea)
- szczególne wymogi protokołu zajęcia i odbioru ruchomości (art. 67 § 4 upea)

Zbieg egzekucji (art. 62 upea)

- zbieg egzekucji administracyjnej i sądowej
- zbieg egzekucji sądowych
- obowiązki dłużnika zajętej wierzytelności w przypadku zbiegu egzekucji

ROZDZIAŁ 7. Środki egzekucji obowiązków niepieniężnych

Katalog środków egzekucji obowiązków niepieniężnych (art. 1a pkt 12b upea):

- grzywna w celu przymuszenia
- wykonanie zastępcze
- odebranie rzeczy ruchomej
- odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń
- przymus bezpośredni

ROZDZIAŁ 8. Środki zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Zażalenie

- siedmiodniowy termin na wniesienie
- wnoszone do organu wyższego stopnia
- siedmiodniowy termin na przekazanie zażalenia organowi wyższego stopnia

Zarzuty w sprawie egzekucji administracyjnej

- podstawy wniesienia zarzutów (art. 33 § 2 upea)
- wierzyciel jako organ właściwy do rozpoznania zarzutów
- termin wniesienia zarzutu:
 - 30 dni od dnia wyegzekwowania obowiązku w całości
 - do dnia wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym
 - do dnia zapłaty całości zobowiązania
 - 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w całości albo w części



- zawieszenie postępowania wskutek wniesienia zarzutu (art. 35 § 2 upea)
- rozpatrzenie zarzutów następuje w formie postanowienia wierzyciela

Skarga na czynność egzekucyjną organu egzekucyjnego (art. 54 upea)

- pojęcie czynności egzekucyjnej (art. 1a pkt 12 upea)
- organ właściwy: organ egzekucyjny
- termin wniesienia: 7 dni od dnia doręczenia zobowiązanemu odpisu dokumentu stanowiącego podstawę dokonania zaskarżonej czynności egzekucyjnej
- rozpoznanie skargi w formie postanowienia

Żądanie wyłączenia (art. 38 upea)

- podmioty uprawnione do wystąpienia z żądaniem
- organem właściwym do rozpoznania: organ egzekucyjny
- termin: czternaście dni od dnia uzyskania wiadomości o czynności egzekucyjnej skierowanej tej rzeczy lub prawa majątkowego, do której osoba trzecia rości sobie prawa
- skutek wniesienia żądania: zaniechanie dalszych czynności w stosunku do spornej rzeczy lub prawa majątkowego
- rozpoznanie żądania w formie postanowienia

ROZDZIAŁ 9. Postępowanie zabezpieczające

Cechy

- postępowanie pomocnicze wobec postępowania egzekucyjnego
- służy ochronie przyszłych interesów wierzyciela przez stworzenie gwarancji wykonania obowiązku
- nie prowadzi do wykonania przez zobowiązanego obowiązku
- może być dokonane także przed terminem płatności należności pieniężnej lub przed terminem wykonania obowiązku o charakterze niepieniężnym

Podstawy zabezpieczenia

- utrudnienie lub udaremnienie egzekucji



- brak płynności finansowej zobowiązanego
- unikanie wykonania przez zobowiązanego obowiązku przez nieujawnianie zobowiązań powstających z mocy prawa lub nierzetelne prowadzenie ksiąg podatkowych
- dokonywanie przez zobowiązanego wyprzedaży majątku
- niezłożenie oświadczenia, o którym mowa w art. 39 § 1 Ordynacji podatkowej
- wniosek o zabezpieczenie
- wszczęcie postępowania zabezpieczającego z urzędu
- zarządzenie zabezpieczenia i jego elementy (art. 156 upea)
- formy zabezpieczenia

Przekształcenie zajęcia zabezpieczającego w egzekucyjne

- z dniem wystawienia tytułu wykonawczego, pod warunkiem że nastąpiło nie później niż przed upływem 2 miesięcy od dnia doręczenia ostatecznej decyzji lub innego orzeczenia podlegającego wykonaniu w sprawie, w której dokonano zabezpieczenia, bądź doręczenia postanowienia o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności
- z dniem wygaśnięcia decyzji o zabezpieczeniu organu celnego pod warunkiem wystawienia tytułu wykonawczego nie później niż przed upływem 14 dni od dnia jej wygaśnięcia
- z dniem podjęcia zawieszono postępowania egzekucyjnego w przypadkach określonych w ustawie

ROZDZIAŁ 10. Rola wierzyciela w postępowaniu windykacyjnym, egzekucyjnym i upadłości

Uprawnienia wierzyciela w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym

- występowanie z wnioskiem o wszczęcie egzekucji
- wyrażenie stanowiska w przedmiocie zarzutów w sprawie egzekucji administracyjnej
- postanowienie o niedopuszczalności zgłoszonego zarzutu



- wniesienie skargi na przewlekłość postępowania
- zażalenia na wydane przez organ w toku postępowania postanowienia, np. postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego
- występowanie z żądaniem umorzenia postępowania egzekucyjnego
- występowanie z żądaniem zawieszenia postępowania egzekucyjnego
- występowanie z żądaniem ponownego wszczęcia egzekucji
- żądanie od uczestników postępowania informacji i wyjaśnień
- występowanie do organów administracji publicznej i innych podmiotów o udzielenie informacji
- wniosek do sądu o nakazanie wyjawienia majątku zobowiązanemu jeżeli egzekucja staje się bezskuteczna
- wezwanie zobowiązanego do złożenia oświadczenia o posiadanym majątku i źródłach dochodu

Obowiązki wierzyciela w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym

- art. 32a upea - zawiadomienie organu egzekucyjnego o wszczęciu postępowania w sprawie istnienia lub wysokości dochodzonej należności.
- art. 32aa upea - wierzyciel niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny
- o zmianie wysokości należności pieniężnej objętej tytułem wykonawczym wynikającej z jej wygaśnięcia w całości albo w części, w szczególności gdy wygaśnięcie jest wynikiem:
 - wyegzekwowania należności pieniężnej przez inny organ egzekucyjny
 - korekty dokumentu, o którym mowa w art. 3a §1, powodującej zmniejszenie wysokości należności pieniężnej
 - przedawnienia należności pieniężnej
 - zapłaty wierzycielowi należności pieniężnej
- zdarzeniu powodującym zawieszenie lub umorzenie postępowania egzekucyjnego
- zdarzeniu powodującym ustanie przyczyny zawieszenia postępowania egzekucyjnego



- okresie, za który nie nalicza się odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, w wyniku zdarzenia zaistniałego po dniu wystawienia tytułu wykonawczego;
- uzyskanej informacji o składniku majątkowym lub źródle dochodu zobowiązanego
- zobowiązaniem w zakresie niezbędnym do prowadzenia egzekucji administracyjnej
- wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lipca 2020 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych
- art. 34a upea - wierzyciel z urzędu występuje do organu egzekucyjnego o umorzenie postępowania egzekucyjnego w całości albo w części w przypadku wystąpienia:
 - nieistnienia obowiązku
 - określenia obowiązku niezgodnie z treścią orzeczenia, dokumentu, przepisu prawa
 - błędu co do osoby zobowiązanego
 - braku doręczenia upomnienia
 - wygaśnięcia obowiązku w całości lub w części
 - braku wymagalności obowiązku jeżeli przyczyna braku wymagalności ma charakter trwały lub wystąpiła przed wszczęciem egzekucji administracyjnej

Rejestr Należności Publicznoprawnych

Gromadzi informacje o należnościach pieniężnych, podlegających egzekucji administracyjnej, dla których wierzycielem jest naczelnik urzędu skarbowego albo jednostka samorządu terytorialnego, jeżeli należności te wynikają:

- z dokumentu
- z decyzji, postanowienia lub innego orzeczenia, które jest ostateczne
- z prawomocnego wyroku, postanowienia lub mandatu karnego wydanego na podstawie przepisów Kodeksu karnego skarbowego lub Kodeksu karnego



- z mandatu karnego wydanego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia
- bezpośrednio z przepisu praw

Ograniczenia we wprowadzaniu danych

- nie wprowadza się danych do rejestru w przypadku wniesienia skargi do sądu administracyjnego na ostateczną decyzję, postanowienie lub inne orzeczenie do czasu zakończenia prawomocnym orzeczeniem postępowania sądownoadministracyjnego
- jednostka samorządu terytorialnego, reprezentowana przez organ wykonawczy, wprowadza do rejestru dane jeżeli posiada na to zgodę wyrażoną w uchwale, odpowiednio rady gminy, rady powiatu albo sejmiku województwa. Uchwała określa rodzaj należności pieniężnej jednostki samorządu terytorialnego, o której dane są przekazywane do rejestru.
- organ prowadzący rejestr ujawnia w rejestrze dane gdy łączna kwota należności pieniężnych wraz odsetkami z tytułu niezapłacenia ich w terminie **wynosi nie mniej niż 5.000 zł**

Zabezpieczenie przed terminem płatności

Zobowiązanie podatkowe przed terminem płatności może być zabezpieczone na majątku podatnika, a w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim także na majątku wspólnym, jeżeli

- zachodzi uzasadniona obawa, że nie zostanie ono wykonane
- gdy podatnik trwale nie uiszcza wymagalnych zobowiązań o charakterze publicznoprawnym
- gdy podatnik dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję

Zabezpieczenia można dokonać również w toku postępowania podatkowego, kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej przed wydaniem decyzji:

- ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego
- określającej wysokość zwrotu podatku

Tryb zabezpieczenia:



- decyzja organu podatkowego zawierająca wskazanie przyczyn, dla których ustanawia takie zabezpieczenie i wskazać konkretne dowody na poparcie swych stwierdzeń
- decyzja o zabezpieczeniu ma rygor natychmiastowej wykonalności z mocy prawa

Wygaśnięcie decyzji o zabezpieczeniu:

- po upływie 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego
- z dniem doręczenia decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego
- z dniem doręczenia decyzji określającej wysokość zwrotu podatku

Rygor natychmiastowej wykonalności

Może być nadany decyzji nieostatecznej, gdy:

- organ podatkowy posiada informacje, z których wynika, że wobec strony toczy się postępowanie egzekucyjne w zakresie innych należności pieniężnych, lub
- strona nie posiada majątku o wartości odpowiadającej wysokości zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, na którym można ustanowić hipotekę przymusową lub zastaw skarbowy, które korzystałyby z pierwszeństwa zaspokojenia, lub
- strona dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku znacznej wartości, lub
- okres do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego jest krótszy niż 3 miesiące

Tryb nadawania rygoru natychmiastowej wykonalności

- rygor natychmiastowej wykonalności decyzji nadawany jest przez organ podatkowy I instancji w drodze postanowienia
- na postanowienie w sprawie nadania rygoru natychmiastowej wykonalności służy zażalenie



- wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania decyzji

Rola wierzyciela w upadłości

- **Zgłoszenie wierzytelności**
 - w terminie oznaczonym w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości
 - wierzyciel zgłasza wierzytelność syndykowi wyznaczonemu w postanowieniu o upadłości
 - elementy zgłoszenia wierzytelności
- **Rada wierzycieli**
 - udziela pomocy syndykowi
 - kontroluje czynności syndyka
 - bada stan funduszków masy upadłości
 - udziela zezwolenia na czynności, które mogą być dokonane tylko za zezwoleniem rady wierzycieli
 - wyraża opinię w innych sprawach, jeżeli tego zażąda sędzia-komisarz lub syndyk
 - zmiana syndyka

ROZDZIAŁ 11. Odpowiedzialność solidarna osób trzecich i spadkobierców w podatkach lokalnych

Odpowiedzialność solidarna

polega na możliwości żądania przez wierzyciela całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna oraz zwolnieniu pozostałych dłużników w razie zaspokojenia wierzyciela przez któregokolwiek z nich.

Zasada odpowiedzialności solidarnej w podatkach lokalnych

Jeżeli nieruchomość, obiekt, las, grunt znajduje się w posiadaniu dwóch lub więcej podmiotów, to stanowi odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży, co do zasady, solidarnie na wszystkich współwłaścicielach lub posiadaczach.



Odpowiedzialność osób trzecich

Osoby trzecie odpowiadają całym swoim majątkiem za zaległości podatkowe podatnika w przypadkach przewidzianych w Ordynacji podatkowej.

Zakres przedmiotowy odpowiedzialności osób trzecich

- zobowiązanie podatkowe podatnika
- podatki niepobrane oraz pobrane a niewpłacone przez płatników i inkasentów
- odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych
- koszty postępowania egzekucyjnego

Decyzja o odpowiedzialności osób trzecich

- wydaje organ podatkowy

Przedawnienie odpowiedzialności osoby trzeciej (art. 118 § 1 OP)

- nie można wydać decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej, jeżeli od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa, upłynęło 5 lat

Przedawnienie zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej (art. 118 § 2 OP)

- następuje po upływie 3 lat od końca roku kalendarzowego, w którym została doręczona decyzja o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej

Egzekucja zobowiązania wynikającego z decyzji o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej (art. 108 § 4 OP)

- może być wszczęta dopiero wówczas, gdy egzekucja z majątku podatnika **okazała się w całości lub w części bezskuteczna**

Prawa i obowiązki następców prawnych oraz podmiotów przekształconych

Osoba prawna powstała w wyniku:

- łączenia się osób prawnych
- łączenia się osobowych spółek handlowych
- łączenia się osobowych i kapitałowych spółek handlowych



- przekształcenia innej osoby prawnej
- przekształcenia spółki niemającej osobowości prawnej

Wstępuje we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki każdej z łączących się osób lub spółek i przekształconej osoby lub spółki.

Jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek kapitałowych.

Spółka niemająca osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła na pokrycie udziału wkład w postaci swojego przedsiębiorstwa, wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa wniesionego przedsiębiorstwa, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek niemających osobowości prawnej.

Odpowiedzialność spadkobierców

Spadkobiercy podatnika przejmują przewidziane w przepisach prawa podatkowego majątkowe prawa i obowiązki spadkodawcy.

Do odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego o przyjęciu i odrzuceniu spadku oraz o odpowiedzialności za długi spadkowe.

Decyzja o zakresie odpowiedzialności lub uprawnień spadkobierców

- wydawana przez organ podatkowy
- wydawana na podstawie decyzji ostatecznych wydanych wobec spadkodawcy oraz jego zobowiązań wynikających z prawidłowych deklaracji

Termin wydania decyzji



- odpowiedzialność spadkobierców ustaje w momencie przedawnienia zobowiązania podatkowego spadkodawcy (uchwała NSA z 23.05.2018 r. FSK 684/16)
- nie ma zastosowania art. 68 § 1 OP (doręczenie decyzji w ciągu 3 lat licząc od końca roku podatkowego, w którym powstał obowiązek podatkowy)

Termin płatności przez spadkobiercę zobowiązań wynikających z decyzji o zakresie jego odpowiedzialności

- 14 dni od dnia doręczenia decyzji

ROZDZIAŁ 12. Przedawnienie zobowiązań z tytułu podatków i opłat lokalnych

Termin przedawnienia zobowiązania podatkowego

- 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, którym upłynął termin płatności podatku

Zawieszenie biegu terminu przedawnienia

- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu do dnia terminu płatności odroczonego podatku lub zaległości podatkowej, ostatniej raty podatku lub ostatniej raty zaległości podatkowej w przypadku wydania decyzji o:
 - odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu zapłaty na raty
 - odroczeniu lub rozłożeniu na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, z dniem:
 - doręczenia zarządzenia zabezpieczenia w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zabezpieczenie wykonania decyzji)
 - z dniem doręczenia zawiadomienia o przystąpieniu do zabezpieczenia w przypadkach określonych w art. 32a § 3 i art. 35 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (zabezpieczenie w okresie zawieszeni postępowania egzekucyjnego)



Przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje wskutek:

- ogłoszenia upadłości
- zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony i biegnie na nowo od dnia:
 - następującego po dniu uprawomocnienia się postanowienia o zakończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego
 - następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny

ROZDZIAŁ 13. Pomoc publiczna w prawie podatkowym

Ulga w spłacie zobowiązań podatkowych obejmuje:

- odroczenie terminu płatności lub rozłożenie zapłaty podatku na raty
- odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek
- umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej

Należności z tytułu podatków i opłat lokalnych, które mogą być przedmiotem ulgi

- podatek od nieruchomości
- podatek od środków transportowych
- podatek rolny
- podatek leśny
- opłata targowa
- opłata skarbowa

Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych udzielane podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą mogą:

- nie stanowić pomocy publicznej
- stanowić pomoc de minimis
- stanowić inną pomoc publiczną o wybranym przeznaczeniu (wynikającym z rozporządzeń unijnych i krajowych)



Pomoc publiczna

Pomoc państwa musi spełniać warunki opisane w 107 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który stanowi, iż wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Niedozwolona pomoc publiczna

- stosowanie ulg w spłacie zobowiązań publicznych, w przypadku, gdy może doprowadzić do zakłóceń w wymianie handlowej między państwami UE

Pomoc *de minimis*

- udzielana jest w zakresie uregulowanym w aktach prawa wspólnotowego
 - Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z 18.12.2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L Nr 352, s. 1 ze zm.)
 - obowiązuje do 31.12.2023 r.

Maksymalna kwota pomocy, jaką państwo może udzielić jednemu przedsiębiorstwu na przestrzeni **trzech lat** podatkowych nie może przekroczyć:

- 200 000 euro brutto
- 100 000 euro dla firm z sektora drogowego transportu towarów

Obowiązki podmiotu ubiegającego się o pomoc *de minimis* (art 37 ust. 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej):

- przedstawienie podmiotowi udzielającemu pomocy, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:
 - wszystkich zaświadczeń o pomocy *de minimis*, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie



- oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy
- informacji niezbędnych do udzielenia pomocy *de minimis*, dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc *de minimis*

Brak złożenia zaświadczeń lub oświadczenia uniemożliwia prowadzenie postępowania w sprawie przyznania ulgi w spłacie.

Źródła

1. Ustawa z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1452)
2. Ustawa z 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479)
3. Ustawa z 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. z poz. 735)
4. Ustawa z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1540)
5. Ustawa z 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520)
6. Ustawa z 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 743)
7. System Prawa Administracyjnego Procesowego, Administracyjne Postępowanie Egzekucyjne i Zabezpieczające – redaktorzy naczelni Grzegorz Łaszczyca, Andrzej Matan – Wolters Kluwer Warszawa 2020



Prawa autorskie:

Materiały szkoleniowe udostępnione zostają na zasadach wolnej licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach 3.0 Polska (CC BY 3.0 PL). Licencja udzielana jest nieodpłatnie. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści pod warunkiem wskazania autorów oraz zachowania niniejszej informacji licencyjnej. Wolno m.in. kopiować, rozpowszechniać w dowolnym medium i formacie, przedstawiać i wykonywać utwór. Tekst licencji dostępny jest na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/>